

Manifest de les XXXIII Jornades de Crue-Sostenibilitat «Universitat i Ciutat: cap a la neutralitat climàtica»

València, 27 d'octubre de 2023

Les ciutats espanyoles escometen actualment la seua transició ecològica amb la finalitat de donar compliment a l'Acord de París i l'Agenda 2030. Subscriuen així el Pacte Verd Europeu traçant el seu full de ruta cap a la neutralitat climàtica. Però per a poder transformar les ciutats, és imprescindible la col·laboració de tota la societat. I per a aconseguir una ciutat climàticament neutra s'ha d'aconseguir un gran compromís per un model urbà orientat a la descarbonització.

La descarbonització de les ciutats i la transició verda cap a la seua neutralitat climàtica requereix una agenda ambiciosa que té per objectiu últim convertir les nostres ciutats en espais per a la convivència, la qual cosa requereix sostenibilitat ambiental, econòmica i social. Una descarbonització que exigeix la millora de la qualitat de l'aire urbà, la implantació de mobilitat sostenible, la renaturalització i millora de la biodiversitat de zones verdes i espais públics, els edificis neutres en carboni, models urbanístics més sostenibles i altres mesures d'adaptació al canvi climàtic que facen més suportables les cada vegada més freqüents sequeres i onades de calor i una gestió plenament circular dels nostres residus.

Les ciutats descarbonitzades, complint els principis de la transició verda justa, han de ser espais integradors i democràtics, on el coneixement i la innovació que poden oferir les universitats són la garantia de l'èxit per a l'ampli conjunt d'actors institucionals, econòmics i cívics que han de coparticipar-ne en la implementació.

A més, les universitats són espais de col·laboració multiactor, en un entorn obert i plural. En conseqüència, les aliances de les institucions universitàries amb altres entitats emergeixen com un model de cooperació idoni per a respondre al desafiament de la Missió Climàtica.

En relació amb el paper que les universitats espanyoles poden exercir en la descarbonització de les ciutats, el ple de la sectorial Crue-Sostenibilitat reunit a la Universitat Politècnica de València, va acordar recomanar a les universitats espanyoles:

- La promoció d'investigació transdisciplinària que responga al repte de la missió climàtica europea. L'enfocament holístic és inherent a les qüestions de sostenibilitat i, per això, es fa necessària la integració de diverses disciplines en la resolució dels problemes.

- L'impuls de mecanismes de col·laboració basats en interessos compartits que superen l'habitual model transaccional de coneixement. Més enllà d'una prestació de serveis, les universitats i les ciutats han de construir un futur comú amb relacions recíproques.
- La posada a la disposició dels campus universitaris com a espais de debat i experimentació a escala urbana. Les universitats tenen la capacitat d'atraure la ciutadania, les administracions públiques i el teixit empresarial i realitzar una labor d'intermediació.
- La participació en el desenvolupament de noves formes de governança, que siguin instruments de decisió efectius basats en el coneixement científic.

Sobre Crue–Sostenibilitat

Comissió Sectorial de Crue Universitats Espanyoles constituïda en 2009 i presidida actualment pel rector de la Universitat de Burgos, Manuel Pérez Mateos. L'objectiu de la Comissió és intercanviar les experiències de les universitats espanyoles en matèria de sostenibilitat, salut, prevenció de riscos laborals i polítiques de gènere i igualtat, així com coordinar i fomentar bones pràctiques i la cooperació en aquests àmbits.